

**PŘÍPRAVNÝ DOKUMENT
K PROJEDNÁNÍ TÉMAT PŘÍŠTÍ GENERÁLNÍ KAPITULY
PROFESE SEKULÁRNÍCH FRANTIŠKÁNŮ A JEJICH SMYSL PRO SOUNÁLEŽITOST**

Úvod

Co je Sekulární františkánský řád? Jaká je jeho duchovní povaha?

Kdo je sekulární františkán? Co dělá?

Jaká je jeho/její nejhlubší identita a povaha jeho/její příslušnosti k Církvi a k františkánské rodině?

Jak vystupují sekulární františkáni a řád jako celek před světem a jakou mají úlohu?

Nejen že nám lidé často pokládají tyto důležité otázky, ale ony se často vynořují i v nás, a odpověď vymezuje naše vlastní hodnocení našeho „bytí“ a vymezuje naše „konání“.

V průběhu téměř 800 roků naší existence charakterizuje dějiny řádu po více než 500 roků (do roku 1978 a dále) „ponížený“ život, který způsobovala praktická nemožnost sekulárních františkánů svobodně se rozhodovat a osvojit si vlastní zodpovědnost jako řádu. Řádu bylo fakticky zabraňováno „psát si své vlastní dějiny“, přispívat svým dílem jako řád a jako celek přebírat úlohu, danou Boží prozřetelností, která mu náležela v kontextu františkánské rodiny, aby plnil poslání, svěřené sv. Františkovi z Assisi před křížem u San Damiana.

Dnes se tato možnost stala skutečností a z velké části spočívá na nás.

Ve světle učení Druhého vatikánského koncilu Církev prozíravě uvažuje o své existenci a spatřuje **jednotu a autonomii** našeho řádu v **centralizované světové struktuře**. Naše dějiny ukazují jak tyto prvky, které v zárodku existují již od počátku, byly podstatné pro plné uskutečnění plánu, který Bůh pro nás Františkovi svěřil pro dobro církve ve všech dobách.

Jsme však na to opravdu připraveni?

Do jaké míry a jakým způsobem v nás dozrál smysl pro příslušnost k „řádu“?

Jaké mají jednotliví sekulární františkáni skutečné a konkrétní povědomí o příslušnosti ke skutečnému Řádu, k Řádu, který má konečně, po osmi staletích, jednotnou a centralizovanou strukturu?

„..., (František) založil **skutečný řád**, terciářů, neomezovaných řeholními sliby jako dva předchozí (řády), ale podobně se řídící prostotou mravů a duchem kajícího. Tak byl prvním, kdo s Boží pomocí vymyslel a šťastně uskutečnil to, co žádný dřívější zakladatel řeholníků (řeholních řádů), tj. řeholní život, praktikovaný všemi lidmi“ (Benedikt XV., encyklika „*Sacra Propediem*“, 6. června 1921).

„**Jste řád: laický řád, ale opravdový řád**, *Ordo veri nominis*, jak ho nazval náš předchůdce svaté paměti, Benedikt XV (*Sacra Propediem*, 6. června 1921). Jak je zřejmé, nebudete shromážděním dokonalých lidí; ale musíte být školou křesťanské dokonalosti. Bez tohoto odhodlání nebude nikdo vhodný k tomu, aby byl součástí tak vybrané a slavné milice“ (Pius XII., 1. července 1956, proslov k terciářům v Římě).

„... jste rovněž ‚řád‘, jak řekl papež (Pius XII.): **Laický řád, ale skutečný řád;**“ a nakonec již Benedikt XV. hovořil o „*Ordo veri nominis*“. Tento starý termín – můžeme říci středověký – „řád“, neznámá nic víc, než že patříte k velké františkánské rodině. Slovo „řád“ znamená podílet se na kázni a současné přísnosti této spirituality, přičemž si zachováte **autonomii, typickou pro vaše laické a sekulární podmínky**, které navíc často vyžadují oběti, které nejsou menší než oběti, prožívané v řeholním a kněžském životě“ (Jan Pavel II., 14. června 1988, generální kapitula SFR).

Tak mluvili o Sekulárním františkánském řádu v nedávných dobách tři papežové s velkou prestiží a duchovní autoritou!

JSME ŘÁD, LAICKÝ ŘÁD, ALE SKUTEČNÝ ŘÁD. ORDO VERI NOMINIS!

Je udivující, jak se během staletí o Řádu hovořilo vždy jako o „něčem“, i když řád neexistoval jako strukturovaná a autonomní entita. V letech 1471 až 1978 žil Řád ve stavu skutečné podřízenosti, rozdělení a praktické závislosti. V praxi existovala pouze místní bratrstva, která ve všech praktických záměrech byla přívěskem jednotlivých řeholních řádů, které je vedly.

A přece toto povědomí být jenom jednotlivost a jednat prakticky jednotlivým, jednomyslným způsobem se nikdy nezmenšilo ani v povědomí jednotlivých „terciářů“ ani v povědomí církve.

Touha po jednotě a autonomii se zrodila v tomtéž laickém kajícíckém hnutí sv. Františka a lidí, kteří znají dějiny SFR velmi dobře vědí, že namísto toho byly tyto snahy od samého počátku mařeny.

My, dnešní sekulární františkáni, můžeme s klidem říci, že jsme privilegováni: jsme účastníky doby, vytvářející historickou epochu, ve které se stává skutečností sen všech našich předchůdců. Je naprosto zásadní to uskutečnit a přijmout naši úlohu zodpovědně a s pochopením našich dějin.

SFR je dosud křehkým stvořením. Řád se musí konsolidovat, musí nově vytvořit své struktury a nové a původní metody činnosti, které pomohou Řádu čelit výzvám, které před nás svět staví, být takovými jak vnitřně tak navenek, aby ve třetím tisíciletí křesťanských dějin plnil Řád svoji úlohu účinně.

Výzvy jsou nesmírné

Bude nutné „vymyslet“, „vytvořit“ způsob existence a vlastního vedení, které bude odpovídat požadavkům sekulárního řádu, tvořeného převážně laiky, kteří jsou plně zapojeni ve světě a v běžném životě v rodině, zaměstnání a společnosti.

Bude nezbytné zavést úzké vzájemné spojení a efektivní koordinaci mezi všemi částmi řádu, aniž bychom ztratili schopnost vyjadřovat příslušným a současně různorodým způsobem společné charisma v rozdílných a komplexních situacích ve světě a mít takovou schopnost přizpůsobovat se a neustále se prosazovat, která nám sama dovolí, abychom se propojili do životní struktury světa.

Výzvy můžeme zdolat ale také je můžeme ztratit a výsledky jsou nejisté.

Centralizovaná struktura

Centralizovaná struktura byla a je nezbytná k tomu, aby Řád zaujal své místo ve františkánské rodině a v církvi a aby byl účinným apoštolským promítnutím františkánského charismatu v sekulárním světě.

Františkova *novitas* (novost) ¹ je implikována do poslání, jehož polem činnosti je celý svět a tentýž římský pontifik potvrdil, že i my máme toto poslání od samého počátku našeho řádu.

Jsme tělesem, které tvoří 430 000 profesantů, kteří spolu se 150 000 mužskými a ženskými františkánskými řeholníky/řeholnicemi musejí uskutečňovat ve své době a historii poslání, které Ukřižovaný ze San Damiana světil sv. Františkovi.

Budeme schopni toto všechno plně uskutečňovat, když budeme v sobě, ve všech částech světa, rozvíjet, žít a nechávat vzrůstat hluboký *smysl sounáležitosti* a živého uvědomování si *milosti profese*, která nás činí františkány tím, že plně realizuje naše křestní povolání a uvádí nás do společenství Sekulárního františkánského řádu a celé františkánské rodiny.

Profese a vědomí sounáležitosti

Profese a vědomí sounáležitosti jsou dva základní propojené prvky plnění našeho poslání, bez nichž by řád neexistoval a existovat nemohl.

Jaké máme opravdové vědomí skutečnosti, že nás profese ustanovuje do *postavení „profesních“* členů tím, že nám vštěpuje františkánský *charakter* a že nás zásadně a nezrušitelně uvádí do společenství Sekulárního františkánského řádu?

Překračuje tento *pocit sounáležitosti s tímtež společenstvím* (řádem) hranice států, jazyků, společenských tříd a kultur tak, aby z nás činil jedno neporazitelné společenství k šíření evangelia, obnově Kristovy církve a navrácení vykoupeného světa Bohu Otcí?

Generální kapitula

Tyto dva základní prvky našeho života jsou tématy naší příští Generální kapituly.

Podstatné je, aby všechna národní společenství o těchto dvou aspektech uvažovala tak, aby vynikající příspěvky, které nám dají mluvčí, neskončily trapným mlčením z důvodu nedostatečné přípravy účastníků kapituly.

Členové Mezinárodní rady

Je proto podstatné, aby členové Mezinárodní rady se na kapitulu dostavili dobře připraveni, aby věrně tlumočili zkušenosti a myšlenky, shromážděné z diskusí, konaných v každé zemi, tak, aby se tyto základní úvahy kapituly mohly stát autentickým momentem milosti, *kairós*, posvátného rozhodnutí, které učiní náš řád silným a životným, celkem a již ne pouhými zavázanými jednotlivci.

Z toho důvodu důrazně doporučujeme, aby v každém národním společenství, ustaveným nebo vznikajícím, organizovala Národní rada několik příležitostí ke kvalifikovaným úvahám k prodiskutování těchto témat. Tento dokument nabízí jejich směry.

Formátoři

Formátoři na všech úrovních by měli spolu se všemi svými bratry a sestrami převzít zodpovědnost za prohlubování povahy profese, konkrétní účinnost začleňování do Řádu a důsledky pro sounáležitost, které toto začleňování vytváří.

Členové Mezinárodní rady by měli shromažďovat a jim by mělo být doručováno ovoce této práce tak, aby kapitula mohla prostřednictvím mluvčích a členů kapituly vytvořit odpovědi, stimuly, specifikace, projekty a závazky, které by měly vést řád a každého z nás jednotlivě i kolektivně k růstu, abychom se plně ujali své úlohy v církvi i ve světě.

Závěr

Očekáváme, že nám každý z vás odpoví na tento dopis a seznámí se s iniciativami, které má v úmyslu každé národní společenství, ať již existující nebo teprve vznikající.

Čistě pro příklad vám nabízíme, formou otázek, další možné směry diskuse a uvažování s tím, že máte naprostou svobodu rozvíjet tuto přípravnou činnost podle vlastního uvážení.

1. Do jaké míry je podstatnou částí vašeho života skutečnost, že jste sekulárním františkánem? Není váš život ve společenství pouze jedním z mnoha setkání?
2. Co můžete učinit pro to, abyste se více zapojil do podrobného života v SFŘ?
3. Svou vnitřní podstatou je profese trvalým závazkem. Žijete ji tak?
4. Proč je podle vašeho názoru místní společenství tak důležité pro život SFŘ? Do jaké míry vám pomáhá vaše společenství dosahovat toho, co od vás vaše profese vyžaduje?
5. Pomáhá vám společenství zůstat věrným své profesi a poskytuje vám *pocit sounáležitosti*? Do jaké míry vy sám se vlastní prací snažíte pomáhat bratřím a sestrám ze svého společenství dosáhnout těchž cílů?
6. Proč jste chtěl vstoupit do Sekulárního františkánského řádu? Jaký prospěch vám dal SFŘ vaší účastí a profesí?
7. Do jaké míry podle vašeho přesvědčení přispěla nová Řehole ke změnám ve způsobu „cítění“ Řádu a v „příslušnosti“ k němu (patřit do něj)?
8. Jste přesvědčen, že pocit sounáležitosti, jak ho dnes žijete, opravdu odpovídá tomu, čím řád doopravdy je, jeho „povaze“ a jeho poslání? Nebo odpovídá něčemu jinému, co patří do minulosti nebo do osobní koncepce Řádu?

Jestliže se domníváte, že není dostatečný pocit sounáležitosti s Řádem, jaké to má podle vás důvody?

1. Nedostatečná formace?
2. Nedostatečná komunikace?
3. Nedostatečné příspěvky a dělení se?
4. Jiné důvody?